

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROZWOJU I FINANSÓW¹⁾

z dnia 2017 r.

w sprawie funkcjonowania schematu płatniczego

Na podstawie art. 132zv ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1572 i 1997) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) kryteria oceny schematu płatniczego oraz szczegółowy zakres dokumentów i informacji, o których mowa w art. 132zn ust. 3 i 4 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych, zwanej dalej ustawą;
- 2) szczegółowy zakres dokumentów i informacji, o których mowa w art. 132zo ust. 2 i 7 ustawy;
- 3) szczegółowy zakres informacji, o których mowa w art. 132zq ust. 1 i 3 ustawy.

§ 2. Prezes Narodowego Banku Polskiego, zwany dalej „Prezesem NBP”, dokonuje oceny zasad funkcjonowania schematu płatniczego w oparciu o ustalenia, czy zasady te:

- 1) precyzyjnie określają prawa i obowiązki organizacji płatniczej, uczestników, użytkowników usług płatniczych oraz podmiotów, którym zostały powierzone zadania związane z funkcjonowaniem schematu płatniczego, w tym dostawców usług technicznych;
- 2) w zakresie dostępu do schematu płatniczego zostały określone według obiektywnych, równych i proporcjonalnych kryteriów;
- 3) uwzględniają plan ciągłości działania schematu płatniczego, umożliwiający utrzymanie funkcji krytycznych tego schematu;
- 4) w zakresie zarządzania ryzykiem zapewniają sprawność i bezpieczeństwo funkcjonowania schematu płatniczego oraz systemów płatności i innych schematów płatniczych, z którymi jest powiązane funkcjonowanie schematu płatniczego;

¹⁾ Minister Rozwoju i Finansów kieruje działem administracji rządowej - instytucje finansowe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 września 2016 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rozwoju i Finansów (Dz. U. poz. 1595).

- 5) w zakresie funkcjonowania instrumentów płatniczych zapewniają zabezpieczenie interesów użytkowników, w tym przez zapewnienie ochrony tajemnicy, o której mowa w art. 11 ust 3 ustawy, w szczególności wrażliwych danych płatniczych, oraz w odpowiedni sposób zabezpieczają przed nieuprawnionym użyciem instrumentu płatniczego przez osobę trzecią;
- 6) zapewniają monitorowanie realizacji transakcji płatniczych;
- 7) zapewniają przejrzystość przepływu środków pieniężnych;
- 8) zapewniają sprawność i bezpieczeństwo przetwarzania, rozliczania i rozrachunku zleceń płatniczych składanych przy użyciu instrumentów płatniczych;
- 9) nie powodują zagrożeń dla stabilności systemu finansowego, w szczególności systemu płatniczego;
- 10) zapewniają skuteczność, rzetelność i przejrzystość zarządzania schematem płatniczym uwzględniając zakres działalności związanej z przetwarzaniem transakcji płatniczych,
- 11) w zakresie systemu informatycznego i stosowanych technologii zapewniają:
 - a) odpowiedni poziom niezawodności tych systemów informatycznych i stosowanych technologii,
 - b) właściwe zabezpieczenie przed nieuprawnionym dostępem lub ingerencją z zewnątrz,
 - c) integralność i bezpieczeństwo przetwarzanych informacji, w tym przez stosowanie bezpiecznych, szyfrowanych kanałów komunikacji;
- 12) zapewniają dostęp do informacji o prawach i obowiązkach podmiotów uczestniczących w schemacie płatniczym i organizacji płatniczej;
- 13) zapewniają podmiotom uczestniczącym w schemacie płatniczym oraz użytkownikom usług płatniczych dostęp do informacji o ryzyku związanym z uczestnictwem w schemacie płatniczym.

§ 3. Dokumenty i informacje, o których mowa w art. 132zn ust. 3 ustawy, obejmują:

- 1) dane o nazwie i siedzibie organizacji płatniczej;
- 2) dane o nazwie schematu płatniczego;
- 3) rodzaje wydawanych instrumentów płatniczych ze wskazaniem walut, w których będzie przeprowadzane przetwarzanie i rozliczanie transakcji płatniczych realizowanych instrumentami płatniczymi wydanymi w ramach schematu płatniczego;
- 4) dokumenty określające zasady funkcjonowania schematu płatniczego;
- 5) warunki przystąpienia i uczestnictwa w schemacie płatniczym;

- 6) procedurę udostępniania uczestnikom zasad funkcjonowania schematu płatniczego;
- 7) dane o nazwie i siedzibie każdego podmiotu, który jest odpowiedzialny za określone działanie schematu płatniczego oraz funkcje, za które jest odpowiedzialny dany podmiot, i zakres jego odpowiedzialności,
- 8) dane o infrastrukturze, systemach płatności i schematach płatniczych, z którymi będzie związane funkcjonowanie schematu, a także podmiocie obsługującym transakcje w rozumieniu art. 2 pkt 28 rozporządzenia (UE) 2015/751, jeżeli schemat płatniczy jest czterostronnym systemem kart płatniczych, o którym mowa w art. 2 pkt 17 tego rozporządzenia;
- 9) procedurę rozliczania i rozrachunku transakcji płatniczych wynikających z funkcjonowania schematu płatniczego;
- 10) opis przepływu środków pieniężnych pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w schemacie płatniczym oraz użytkownikami usług płatniczych;
- 11) opis struktury organizacyjnej organizacji płatniczej, wraz z jej schematem graficznym;
- 12) opis systemu kontroli wewnętrznej organizacji płatniczej;
- 13) w zakresie działalności polegającej na przetwarzaniu transakcji płatniczych - rozwiązania organizacyjne w organizacji płatniczej dotyczące:
 - a) struktury i procedur podejmowania decyzji,
 - b) sposobu ustalania kosztów– jeżeli działalność ta nie została powierzona podmiotowi trzeciemu;
- 14) zasady i tryb nawiązywania współpracy z akceptantami w ramach schematu płatniczego;
- 15) zasady związane z postępowaniem reklamacyjnym w ramach schematu płatniczego,
- 16) procedury zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka związanego z funkcjonowaniem schematu płatniczego, a także zasady ich aktualizacji;
- 17) zasady przekazywania informacji uczestnikom i użytkownikom o rodzajach ryzyka, o których mowa w pkt 16;
- 18) procedurę postępowania w przypadku wystąpienia incydentu, o którym mowa w art. 132zq ust. 1 ustawy;
- 19) procedurę monitorowania i rejestrowania transakcji płatniczych;
- 20) zasady funkcjonowania instrumentu płatniczego;
- 21) zasady wydawania i akceptowania instrumentów płatniczych;
- 22) procedurę w zakresie ochrony tajemnicy, o której mowa w art. 11 ust. 3 ustawy, w tym ochrony wrażliwych danych płatniczych,

- 23) wskazanie zidentyfikowanych funkcji krytycznych oraz planu ciągłości działania;
- 24) wskazanie rozwiązań technologicznych, z uwzględnieniem architektury systemów teleinformatycznych, w tym:
 - a) produkcyjnego i zapasowego środowiska teleinformatycznego,
 - b) sposobu monitorowania transakcji płatniczych,
 - c) przepływu danych,
 - d) bezpieczeństwa danych i systemów;
- 25) procedurę fizycznego i zdalnego zabezpieczenia przed niepożądanym dostępem do infrastruktury schematu płatniczego;
- 26) metodykę przeprowadzania testów bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych oraz planu ciągłości działania;
- 27) zasady funkcjonowania systemu opłat i kar w relacjach pomiędzy wszystkimi podmiotami w prowadzonym schemacie płatniczym;
- 28) wyniki audytu systemu teleinformatycznego lub operacyjnego przeprowadzonego przez podmiot zewnętrzny, jeżeli został dokonany;
- 29) poświadczenia zgodności funkcjonowania schematu płatniczego z międzynarodowymi normami i standardami, jeżeli zostały uzyskane.

§ 4. Dokumenty i informacje, o których mowa w art. 132zn ust. 4 ustawy, obejmują:

- 1) ustaloną stawkę opłaty interchange z tytułu pojedynczej transakcji płatniczej oraz zasady naliczania tej opłaty; jeżeli w ramach schematu płatniczego stosowane są niejednolite opłaty interchange – wskazanie przedziału stosowanych stawek;
- 2) sposób naliczania opłaty z tytułu kompensaty netto, przy uwzględnieniu wysokości ustalonych stawek dla każdego rodzaju instrumentu, w podziale na waluty;
- 3) sposób naliczania opłaty systemowej;
- 4) sposób rozdzielności systemu kart płatniczych i podmiotów obsługujących transakcje, o której mowa w art. 7 rozporządzenia (UE) 2015/751.

§ 5. 1. Dokumenty i informacje dołączane w przypadku, o których mowa w art. 132zo ust. 2 ustawy, obejmują:

- 1) potwierdzenie dokonania oceny zasad funkcjonowania schematu płatniczego przez odpowiedni organ nadzoru państwa członkowskiego lub odpowiedni organ Unii Europejskiej;

- 2) dokumentację, która została poddana ocenie przez odpowiedni organ nadzoru państwa członkowskiego lub odpowiedni organ Unii Europejskiej;
- 3) dane i procedury, o których mowa w § 3 pkt 1–3, 5–8, 15 i 22.

2. Dokumenty i informacje dołączane w przypadku, o którym mowa w art. 132zo ust. 7 ustawy, obejmują dokumenty i informacje, o których mowa w § 4.

§ 6. 1. Organizacja płatnicza przekazuje informacje o całkowitej liczbie i wartości przetworzonych i rozliczonych krajowych transakcji płatniczych, o których mowa w art. 132zq ust. 1 ustawy, w tym informacje o nieautoryzowanych transakcjach płatniczych, w podziale na:

- 1) rodzaj instrumentu płatniczego;
- 2) rodzaj urządzenia lub aplikacji, za pośrednictwem których jest inicjowana transakcja płatnicza;
- 3) walutę rozliczeniową.

2. Informacja o incydencie, o którym mowa w art. 132zq ust. 1 ustawy, obejmuje:

- 1) nazwę organizacji płatniczej;
- 2) nazwę schematu płatniczego;
- 3) opis incydentu, ze wskazaniem:
 - a) daty i godziny wystąpienia i zakończenia incydentu oraz jego wykrycia,
 - b) przyczyny incydentu,
 - c) wpływu incydentu na funkcjonalność operacyjną depozytu lub systemu, ze wskazaniem czasu niedostępności,
 - d) opisu przebiegu incydentu;
- 4) opis skutku incydentu;
- 5) opis działania podjętego w celu usunięcia incydentu;
- 6) planowane działania w celu zapobieżenia wystąpieniu podobnych przypadków w przyszłości.

§ 7. 1. Organizacja płatnicza przekazuje informacje w zakresie stosowanych wysokości opłat interchange, o których mowa w art. 132zq ust. 3 ustawy, w podziale na:

- 1) rodzaj i nazwę instrumentu płatniczego;
- 2) walutę rozliczeniową;
- 3) wartość wykonanych transakcji płatniczych;
- 4) całkowitą wartość opłat naliczonych z tytułu opłaty interchange,

- 5) całkowitą wartość opłat naliczonych z tytułu kompensaty netto;
- 6) całkowitą wartość naliczonej opłaty systemowej;
- 7) maksymalną zastosowaną procentową wartość stawki interchange z tytułu pojedynczej transakcji;
- 8) liczbę wykonanych transakcji;
- 9) krajowe i transgraniczne transakcje płatnicze.

§ 8. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER ROZWOJU I FINANSÓW

ZA ZGODNOŚĆ POD WZGLĘDEM PRAWNYM,
LEGISLACYJNYM I REDAKCYJNYM

Monika Studzińska

Zastępca Dyrektora Departamentu Prawnego

w Ministerstwie Finansów

/- podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

UZASADNIENIE

Niniejsze rozporządzenie stanowi wykonanie przewidzianego w art. 132zv ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1572 i 1997), zwanej dalej „ustawą”, upoważnienia dla ministra właściwego do spraw instytucji finansowych do określenia, po zasięgnięciu opinii Prezesa NBP, kryteriów oceny schematu płatniczego, szczegółowego zakresu dokumentów i informacji, o których mowa w art. 132zn ust. 3 i 4 ustawy, szczegółowego zakresu dokumentu i informacji, o których mowa w art. 132zo ust. 2 i 7 ustawy oraz szczegółowego zakresu informacji, o których mowa w art. 132zq ust. 1 i 3 ustawy.

Przy wydaniu rozporządzenia minister właściwy do spraw instytucji finansowych kieruje się koniecznością zapewnienia prawidłowości, bezpieczeństwa i sprawności funkcjonowania schematu płatniczego oraz infrastruktury, systemów płatności i schematów płatniczych powiązanych oraz koniecznością zapewnienia kompletności i wiarygodności przekazywanych informacji i dokumentów.

Upoważnienie ma charakter obligatoryjny, a przepisy wykonawcze, które mają być wydane na jego podstawie, są niezbędne dla prawidłowego funkcjonowania regulacji ustawowej, tj. do sprawowania przez Prezesa NBP nadzoru systemowego nad schematami płatniczymi, wprowadzonego nowelizacją ustawy.

W projektowanym rozporządzeniu zamieszczono szczegółowe wytyczne, w oparciu o które Prezes NBP dokonuje oceny zasad funkcjonowania schematu płatniczego. Wytyczne precyzują trzy kryteria ogólne dokonywanej oceny schematu, wskazane w art. 132zn ust. 5 ustawy (*a contrario*), tj.: zgodność z prawem, bezpieczeństwo i sprawność funkcjonowania schematu płatniczego.

Wśród wytycznych szczegółowych oceny schematu wskazano m.in. na brak zagrożenia dla stabilności systemu finansowego, w tym w szczególności systemu płatniczego, gdyż wprowadzony nowelizacją ustawy nadzór nad funkcjonowaniem schematów płatniczych jest konsekwencją jednego z głównych zadań NBP, polegającego na działaniu na rzecz stabilności systemu płatniczego, jako elementu systemu finansowego. Ponadto zasady funkcjonowania schematu powinny chronić również interesy użytkowników instrumentów płatniczych wydawanych i akceptowanych w ramach schematu, a także zapewniać prawidłowe rozliczanie i rozrachunek transakcji płatniczych, dokonywane w systemach płatności powiązanych ze schematem.

Projektowane przepisy określają zakres informacji, jakie powinny znaleźć się w ramach dokumentów i informacji, o których mowa w art. 132zn ust. 3 ustawy, dołączanych do wniosku o wydanie zgody na prowadzenie schematu płatniczego lub zgody na zmianę w jego funkcjonowaniu. Zakres dokumentów i informacji ma dać podstawę do dokonania oceny zgodności z prawem, sprawności i bezpieczeństwa funkcjonowania schematu płatniczego, w

tym ustalenia, czy funkcjonowanie systemu nie stwarzania zagrożeń dla uczestników oraz dla stabilności systemu płatniczego. Informacje dotyczą zasad funkcjonowania samego schematu, jak i zasad współpracy schematu z innymi podmiotami, w tym systemami płatności, w których dokonywany będzie rozliczanie i rozrachunek transakcji, współpracy z innymi schematami oraz współpracy z akceptantami. Wśród dołączanych dokumentów i informacji w niniejszym zakresie powinny również zostać przekazane szczegółowe zasady związane z wydawanymi w ramach schematu instrumentami płatniczymi, w tym także zasadami ich wydawania i akceptowania. Do wniosku powinny również zostać dołączone dokumenty wskazujące na informacje związane z rozwiązaniami technologicznymi, w tym architekturą systemów teleinformatycznych, stosowanych w ramach schematu płatniczego. Jest to niezbędne do oceny, czy planowana infrastruktura teleinformatyczna będzie odporna na występujące zagrożenia w cyberprzestrzeni, a także pozwoli zachować bezpieczeństwo danych. Wymagane będą również dokumenty w zakresie zabezpieczenia schematu płatniczego i jego uczestników przed skutkiem negatywnych zjawisk, jakie mogą wystąpić w związku z funkcjonowaniem systemu płatności. Obejmują one swoim zakresem m.in. procedurę identyfikacji funkcji krytycznych oraz odpowiedni plan ciągłości działania, czy też postępowanie na wypadek niewykonania zobowiązań przez uczestników. Zgodnie z wytycznymi, w oparciu o które rozporządzenie ma zostać wydane, obejmującymi również zapewnienie przez schemat płatniczy prawidłowości działania powiązanych systemów płatności, w zakresie przekazywanych informacji, zawarto także zasady rozliczania i rozrachunku transakcji, co odbywa się w systemach płatności.

Projektowana regulacja dotyczy również schematów płatniczych będących systemami kart płatniczych. W przypadku tego rodzaju schematów obok informacji, o których mowa w § 3, organizacje kartowe będą przekazywać do NBP również informacje w zakresie stosowanych w ramach systemu stawek i zasad pobierania opłaty *interchange fee* oraz zasad rozdzielenia systemu i podmiotów obsługujących transakcje przetwarzanych w tym systemie.

Rozporządzenia określa także zakres dokumentów i informacji, jakie mają być przekazywane do Prezesa NBP przez organizacje płatnicze, w przypadku których zasady funkcjonowania prowadzonego przez nich schematu obowiązujące na terytorium RP zostały już poddane ocenie innego organu nadzoru państwa członkowskiego lub organu Unii Europejskiej. Wskazano na dokument potwierdzający dokonanie wskazanej oceny, dokumentację podlegającą tej ocenie oraz najistotniejsze z punktu widzenia sprawowanego nadzoru systemowego nad schematami płatniczymi, informacje przekazywane przez krajowe organizacje płatnicze, w tym zasady dotyczące uczestnictwa w schemacie, współpracy schematu z akceptantami, wydawania i akceptacji instrumentów płatniczych w ramach schematu. Zgodnie z ust. 2 tego przepisu organizacje kartowe prowadzące system kart płatniczych przekazują dodatkowo informacje wskazane w § 4 rozporządzenia.

Przepisy rozporządzenia precyzują również wynikający z art. 132zq ustawy obowiązek przekazywania informacji o przetworzonych i rozliczonych w ramach schematu transakcji płatniczych. Uwzględniono osobną informację o transakcjach nieautoryzowanych, z uwagi na istotny charakter tej informacji pod względem bezpieczeństwa funkcjonowania schematu oraz użytkowników. Organizacje płatnicze będą zobowiązane do przekazywania tych wartości w podziale na rodzaj instrumentu, urządzenie bądź aplikację inicjujące transakcję oraz walutę.

Rozporządzenie precyzuje zakres informacji dotyczących incydentu zaistniałego w ramach schematu, przekazywanego zgodnie z ww. przepisem ustawy, z uwzględnieniem m.in. informacji o planowanych działaniach zmierzających do zapobiegnięcia podobnemu incydentowi w przyszłości.

Wskazuje się również, według jakich kryteriów organizacje kartowe będą zobowiązane podawać informacje o wysokości stosowanych opłat *interchange fee*.

Rozporządzenia wejdzie w życie w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia. Termin ten umożliwi Narodowemu Bankowi Polskiemu niezwłoczne podejmowanie czynności wskazanych w rozporządzeniu, tj. dokonywanie oceny funkcjonowania schematów płatniczych, oceny dokumentów składanych w procesie wydania zgody na prowadzenie schematu płatniczego oraz monitorowanie wykonywania obowiązku informacyjnego przez podmioty zobowiązane. Jest to także okres wystarczający na przygotowanie NBP do ww. działań, z drugiej strony – na zapoznanie się z nowymi regulacjami przez podmioty, których będą one dotyczyć. Przemawia to także za odstąpieniem od wynikającej z postanowień uchwały Rady Ministrów z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie zaleceń ujednolicenia terminów wejścia w życie niektórych aktów normatywnych (M.P. poz. 205) zasady ustalania na dzień 1 stycznia albo 1 czerwca daty wejścia w życie przepisów określających warunki prowadzenia działalności gospodarczej.

Zawarte w projekcie regulacje nie stanowią przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) dlatego też projekt nie podlega procedurze notyfikacji.

Regulacja mieści się w zakresie przedmiotowym zagadnień podlegających konsultacjom z Europejskim Bankiem Centralnym, zgodnie z art. 2 ust. 1 decyzji Rady Nr 98/415/WE z dnia 29 czerwca 1998 r. w sprawie konsultacji Europejskiego Banku Centralnego udzielanych władzom krajowym w sprawie projektów przepisów prawnych (Dz. Urz. UE L 189 z 03.07.1998, s. 42).

Rozporządzenie zostanie wydane po zasięgnięciu opinii Prezesa Narodowego Banku Polskiego.

Stosownie do art. 4 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt zostanie zamieszczony w wykazie prac legislacyjnych.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa, w związku z art. § 52 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2016 poz. 1006), projekt zostanie udostępniony na stronie urzędowego informatora teleinformatycznego – Biuletynu Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.